

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.277/3
van 9 november 2017

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit voor wat betreft de erkenning van producentenorganisaties, de actiefondsen, de operationele programma’s en de toekenning van de financiële steun’

Op 10 oktober 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit voor wat betreft de erkenning van producentenorganisaties, de actiefondsen, de operationele programma’s en de toekenning van de financiële steun’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 31 oktober 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 november 2017.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 ‘betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit voor wat betreft de erkenning van producentenorganisaties, de actiefondsen, de operationele programma’s en de toekenning van de financiële steun’, teneinde die regeling aan te passen aan de gedelegeerde verordening (EU) 2017/891¹ en de uitvoeringsverordening (EU) 2017/892².

Naast een aantal aanpassingen van terminologische en formele aard betreffen die wijzigingen in hoofdzaak het volgende:

- De Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid (hierna: de minister) kan toestaan dat een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die geen erkende producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties is, lid mag zijn van een unie van producentenorganisaties (artikel 5, 2°, van het ontwerp).
- Het maximumpercentage van de productie dat leden van een producentenorganisatie mogen afzetten via een andere producentenorganisatie, wordt vastgesteld op 40% (artikel 6, 3°).
- In voorkomend geval moeten de uittredingsvergoedingen transparant en objectief worden berekend en gemotiveerd overeenkomstig hetgeen bepaald is in de statuten (artikel 7, 3°).
- Leden die bij hun toetreding geen groente- of fruitteler zijn, mogen samen niet meer dan 25% van de aandelen van de producentenorganisatie in eigendom hebben en over niet meer dan 25% van de stemmen beschikken (artikel 9).
- De beperking op het indienen van een gezamenlijk operationeel programma door een unie van producentenorganisaties wordt opgeheven (artikel 10).
- De minister wordt gemachtigd om in de door hem vast te leggen nationale strategie de vergoedingen voor de uit de markt genomen producten te bepalen (artikel 24, 2°).

¹ Gedelegeerde verordening (EU) 2017/891 van de Commissie van 13 maart 2017 ‘tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit en tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de in deze sectoren toe te passen sancties en tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie’.

² Uitvoeringsverordening (EU) 2017/892 van de Commissie van 13 maart 2017 ‘tot vaststelling van voorschriften voor de toepassing van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad, wat betreft de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit’.

RECHTSGROND

2.1. Het ontworpen besluit vindt ten dele rechtsgrond in artikel 4, 1°, en 2°, a), van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’. Op grond van die bepalingen kan de Vlaamse Regering binnen de bevoegdheden, vermeld in artikel 6, § 1, V en VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, ten aanzien van de activiteiten vermeld in artikel 3, § 1, van hetzelfde decreet en van de producten die het resultaat zijn van die activiteiten, alle maatregelen nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten. Zij wordt tevens gemachtigd om de voorwaarden bepalen voor alle handelingen die verricht zijn in het kader van de activiteiten vermeld in artikel 3, § 1, van dat decreet en die handelingen of de steller van die handelingen onderwerpen aan een voorafgaande keuring, erkenning of machtiging, alsook de voorwaarden bepalen tot verlening, wijziging, behoud, verlenging, inperking, uitbreiding, schorsing, opheffing en intrekking van de erkenning of machtiging.

Het ontworpen besluit vindt eveneens ten dele rechtsgrond in artikel 29, § 1, 1°, van het decreet van 28 juni 2013. Aan die bepaling ontleent de Vlaamse Regering de bevoegdheid om onder meer ten aanzien van producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties en brancheorganisaties erkenningsvoorwaarden te bepalen.

2.2. In de aanhef wordt ook nog verwezen naar de artikelen 29, § 1, 2°, en § 3, en 30 van het decreet van 28 juni 2013. Die bepalingen bieden evenwel geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit, zodat de verwijzing ernaar moet worden weggelaten uit de aanhef.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. Gelet op hetgeen in opmerking 2.2 is uiteengezet, moet in het vierde lid van de aanhef enkel worden verwezen naar de artikelen 4, 1°, en 2°, a), en 29, § 1, 1°, van het decreet van 28 juni 2013.

Artikel 5

4. Overeenkomstig het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid (artikel 5, 2°, van het ontwerp) kan de minister “[i]n naar behoren gemotiveerde gevallen (...) toestaan dat een natuurlijke persoon of rechtspersoon die geen erkende producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties is, lid mag zijn van een unie van producentenorganisaties”. Allicht is het de bedoeling dat die motivering wordt verstrekt door de aanvrager en niet door de minister zelf. Om te vermijden dat de indruk zou ontstaan dat op redundante wijze een motiveringsplicht wordt

opgelegd aan de minister,³ kan dan ook beter worden geschreven “Op een naar behoren gemotiveerde aanvraag” in plaats van “In naar behoren gemotiveerde gevallen”.

Artikel 9

5. Het ontworpen artikel 17, derde lid, houdt in dat natuurlijke personen of rechtspersonen die bij hun toetreding geen groente- of fruitteler zijn, samen niet meer dan 25% van de aandelen van de producentenorganisatie in eigendom mogen hebben en over niet meer dan 25% van de stemmen mogen beschikken. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Het ontworpen artikel beoogt de democratische controle van de producenten over de producentenorganisatie te garanderen. (...) Het derde lid moet garanderen dat de beslissingen binnen de coöperatie genomen worden door producenten van groenten en fruit. Een te grote aanwezigheid van niet producenten in de producentenorganisatie botst met de doelstellingen van de gemeenschappelijke marktordening.”

Artikel 24

6. De gemachtigde bevestigde dat artikel 24, 2°, uit het ontwerp moet worden weggelaten, aangezien de erin vervatte delegatie aan de minister voor de vaststelling van vergoedingen voor de uit de markt genomen producten overlapt met de regeling in het ontworpen artikel 38 (artikel 17 van het ontwerp).

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

³ Die motiveringsplicht volgt immers reeds uit de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’.